

Mottagare
Barn- och utbildningsnämnden

Temagranskning av det språkutvecklande arbetet vid fristående och kommunala förskolor och pedagogisk omsorg i Tyresö kommun

Barn- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut till barn- och utbildningsnämnden

1. Rapporten för temagranskningen noteras
2. Pedagogiska omsorgen Myran Koriandern enskild firma, som drivs av Vigdis Tengelsen ska lämna in rapport gällande det språkutvecklande arbetet på enheten senast den 15 december 2021. Barn- och utbildningsförvaltningen återrappoterar till barn- och utbildningsnämnden vid behov.
3. Övriga identifierade utvecklingsområden följs upp enligt den ordinarie planen för tillsyn.

Elisabet Shultz
Förvaltningschef

Ulrika Månsson
Skolchef

Sammanfattning

Enligt barn- och utbildningsnämndens granskningsplan ska barn- och utbildningsförvaltningen årligen genomföra en temagranskning som inriktas mot ett särskilt område eller en specifik sakfråga som valts ut i förskolans läroplan, Lpfö18. Temagranskning genomförs årligen på samtliga fristående förskolor och i pedagogisk omsorg, samt genom stickprov på de kommunala förskolorna och i kommunal pedagogisk omsorg.

Temagranskningen 2021 visar att det pågår en mängd språkutvecklande undervisning och aktiviteter på förskolorna och i den pedagogiska omsorgen. De utvecklingsområden som identifieras på förskolorna handlar om

undervisning kring annat modersmål än svenska samt undervisning gällande barns förståelse för olika språk och kulturer, inklusive de nationella minoritetsspråken.

Beskrivning av ärendet

En kommun har enligt 26 kap. 4§ skollagen tillsyn över förskola vars huvudman kommunen har godkänt enligt 2 kap. 7§ andra stycket skollagen, pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat ha rätt till bidrag enligt 25 kap. 10§ skollagen, samt att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 6 och 5b§ skollagen

Enligt barn- och utbildningsnämndens granskningsplan (Dnr. 2020/BUN 0026) ska barn- och utbildningsförvaltningen årligen genomföra en temagranskning som inriktas mot ett särskilt område eller en specifik sakfråga som valts ut i förskolans läroplan, Lpfö18. Temagranskning genomförs årligen på samtliga fristående förskolor och i pedagogisk omsorg, samt genom stickprov på de kommunala förskolorna och i kommunal pedagogisk omsorg.

Det utvalda området i temagranskningen på förskolor och i pedagogisk omsorg 2020-2021 är det språkutvecklande arbetet.

Det övergripande syftet med kommunernas tillsyn av fristående förskolor är enligt Skolinspektionen att garantera att barn erbjuds en utvecklande, lärande och stimulerande verksamhet i enlighet med skollag och läroplan. Syftet med barn- och utbildningsförvaltningens temagranskning är att visa på styrkor och utvecklingsområden inom det utvalda området på förskolor och i pedagogisk omsorg på fristående och kommunala förskolor i Tyresö kommun.

Barn- och utbildningsförvaltningens temagranskning av verksamheternas språkutvecklande arbetssätt har genomförts genom granskning av en inlämnad rapportering samt andra lokala dokument som ligger till grund för enheternas språkutvecklande utbildning och undervisning, så som exempelvis verksamhetsplaner eller utvärderingar.

Styrdokumentens krav på förskolors och pedagogisk omsorgs språkutvecklande arbete skiljer sig åt. Exempelvis är förskolans läroplan (Lpfö18) styrande för förskolans utbildning och undervisning, medan den är vägledande för den pedagogiska omsorgen. Den pedagogiska omsorgen har inte heller samma krav som förskolan vad gäller arbetet med barn med annat modersmål än svenska.

Granskade förskolor

Dibber Inspira AB - Karlavagnen, Kattfoten, Stjärnan

Förskolan Lek och lär Tyresö ek. förening - Lek och lär

Montessoriförskolan Klinten ek. förening - Klinten
Föräldrakooperativet Kryddan ek. förening - Kryddan
Pysslingen skolor AB - Brevik skolas förskola
Rödkullans förskolor AB - Rödkullan, Slottsparken

Föräldrakooperativet Trollebo ek. förening - Trollebo
Tyresö församling - Trollflöjten
Tyresö kommun - Ballongen/Dalstugan, Ringen, Pusslet, Kumla
Tyresö montessoriskola AB - Tyresö montessoriskolas förskola
Unike förskolor AB - Hästhagen, Stenkulan, Paletten, Trollsländan

Resultat och bedömning - förskola

Samtliga granskade förskolor har lämnat rapportering inom följande områden:

- Språkutvecklande undervisning
- Lär miljön
- Digitala verktyg
- Annat modersmål än svenska
- Språk och kulturer

Enheternas rapportering och inlämnade dokument visar att det pågår en mångfald språklig undervisning och språkliga aktiviteter på förskolorna i kommunen. Samtliga enheter erbjuder barnen både planerad och spontan undervisning med språk och kommunikation i fokus.

Utifrån den rapportering som enheterna har lämnat bedömer barn- och utbildningsförvaltningen att det finns delar i framförallt arbetet med modersmål samt språk och kultur som kan utvecklas.

Förskolornas arbete med att öka alla barns förståelse för de nationella minoriteternas språk och kulturer är ett utvecklingsområde på samtliga förskolor.

Granskad pedagogisk omsorg

Lindalens familjedaghem - Eva Blomqvist
Kringlan 10 - Jeanette Bjurner
Familjedaghemmet Barn2000 - Jill Johansson
Stjärnan 149 - Lena Berntzon
Myran Koriandern - Vigdis Tengelsen
Patricia Järbrink

Resultat och bedömning – pedagogisk omsorg

Fem av sex granskade enheter har lämnat rapportering inom följande område:

- Språkutvecklande arbetssätt

Rapportering saknas från Myran Koriandern, Vigdis Tengelsen. Tengelsen ska lämna in rapport gällande enhetens språkutvecklande arbete senast den 15 december 2021.

Enheternas rapportering visar att samtlig pedagogisk omsorg erbjuder barnen språkliga aktiviteter i den dagliga verksamheten. Rapporteringen visar att det finns en medvetenhet hos personalen att utmana barnen i deras språkutveckling och att barnen erbjuds möjligheter till samtal och interaktion.

Prövning av barnets bästa

Ärendets karaktär är till underlag för att tillgodose barns rättigheter. I artikel 28 framgår särskilt barnets rätt till utbildning och att den ska vara tillgänglig för alla. Barn riskerar att missgynnas om förskolans huvudmän saknar utarbetade arbetssätt för undervisningen med annat modersmål än svenska. Barn riskerar att missgynnas om förskolan inte erbjuder undervisning som strävar efter att lägga grunden för barnens förståelse för olika språk och kulturer, inklusive de nationella minoriteternas språk och kulturer, enligt förskolans läroplan, Lpfö18, avsnitt 1.

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

.